

Jaarverslag schooljaar 2022-2023

Stichting Youth Empowerment Suriname

Brasiliastraat 13 Paramaribo/ 00597-8558151

Stichtingenregister #18355

www.yes.sr

Inhoud

Voorwoord	2
De missie en doelstelling	3
Het YES Jaarprogramma	4
YES Empowerment	4
De Projectscholen	5
De Empowerment trainingen	5
Evaluatie	6
Meting Soft skills	9
Metaforen	10
De Empowerment training voor ouders Rosenberg.	11
Het coachingstraject Empowerment "level 2"	12
Het Empowerment programma (pilot) voor meisjes	13
De Motivatiedagen	14
De residentiële Empowerment training	15
Opleidingstraject trainers/coaches team	16
Bestuur en directeur	16
Werknemers	17

Voorwoord

Het is een groot voorrecht om als Surinaamse non-profit organisatie, elk jaar weer te kunnen zeggen dat we onze projecten succesvol hebben kunnen uitvoeren. Het YES-team is niet alleen trots op alle jongeren die deel hebben genomen aan onze Empowerment projecten, maar we zijn ook oprecht dankbaar om een stuk te hebben kunnen bijdragen aan hun ontwikkeling. De adolescentie is op zichzelf al een fase met een aantal grote uitdagingen. Deze tijd waarin sociale media een enorme invloed heeft op hun zelfbeeld en de dramatische economische omstandigheden in Suriname, maken het leven van onze jongeren complexer dan ooit tevoren. We constateren steeds meer gevallen van automutilatie en een toename van jongeren met suïcidale gedachten. Er zijn steeds meer jongeren die moeten stoppen met hun deelname aan onze projecten omdat zij na school elke dag moeten gaan werken om te helpen in de huishouding. Ons werk is en blijft relevant, maar blijkt ook elk jaar complexer te worden.

YES blijft zich met hart en ziel inzetten om een verschil te kunnen maken voor jongeren in Suriname. YES we can!

Apana van Leeuwaarde, directeur Youth Empowerment Suriname

De missie en doelstelling

Stichting Youth Empowerment Suriname (YES) wil een effectieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een positief zelfbeeld van de jeugd in Suriname, en daardoor hun mogelijkheden van slagen in het onderwijs verhogen en hun kansen in de maatschappij vergroten.

YES levert deze bijdrage door het aanbieden van intensieve trainingen, workshops en coaching trajecten aan de jeugd in Suriname. Hierin staat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal, waardoor jongeren zich bewust worden van hun kwaliteiten en talenten. De trajecten bieden jongeren de kans om zich op een krachtige manier te ontwikkelen en stellen hun in staat om optimaal te kunnen participeren in de maatschappij. De trajecten helpen eveneens te voorkomen dat sommige jongeren vervroegd uit het schoolstelsel vallen.

YES rekent tot haar doelgroep alle jongeren in Suriname tussen de 15 jaar en 20 jaar, waarbij zij zich met name richt op de jongeren die door hun sociaal maatschappelijke achtergrond kampen met meervoudige problematiek en daardoor kwetsbaarder zijn.

Het YES Jaarprogramma

YES is opgericht in 2011 en voert sindsdien elk jaar haar projecten uit. Ons projectjaar loopt gelijk met het Surinaamse schooljaar van 1 oktober tot en met 30 september.

Het jaarprogramma bestaat uit de volgende projecten:

1. De Empowerment trainingen: oktober 2022 t/m 1^e week februari 2023
2. De Empowerment training voor ouders: februari 2023
3. De coaching trajecten Empowerment "level 2": 2^e week februari 2023 t/m juni 2023
4. Het Empowerment programma voor meisjes (de 2^e pilot): februari 2023 t/m juli 2023
5. De motivatie dagen voor examenleerlingen: november 2022, februari en juni 2023
6. De residentiële Empowerment training: augustus 2023
7. Opleidingstraject trainers/coaches team: tijdens het gehele projectjaar

YES Empowerment

De hoofdonderwerpen in de YES Empowerment trajecten zijn:

- *Conflicthantering*: op een nieuwe manier kijken naar conflicten; namelijk als een mogelijkheid om te leren. Betere en sterkere relaties kunnen opbouwen door conflicten te kunnen transformeren.
- *Gedrag patronen*: inzicht krijgen in je eigen (belemmerende) gedrag patronen en sterk en bewust keuzes kunnen maken.
- *Communicatie*: bewust worden van de verschillende vormen van communicatie. Je mening en je gevoelens leren verwoorden.
- *Doelen*: het realistisch kunnen stellen en effectief plannen van je persoonlijke doelen.
- *Leiderschap*: begrijpen wat persoonlijk leiderschap inhoudt en je bewust worden van je eigen mogelijkheden en kwaliteiten. Inzicht krijgen in keuzes en verantwoordelijkheid.

De Projectscholen

Wij hebben in ons projectjaar 2022-2023 gewerkt op de volgende scholen:

- MULO Wim Bos Verschuur:
 Kleine openbare Meer Uitgebreid Lager
 Onderwijs (MULO) school in Paramaribo.
 Sociaal-maatschappelijk milieu van de leerlingen:
 50% lagere- en 50% middenklasse.

- LBO E.H. Cabell school:
 Kleine openbare school voor het lager beroepsonderwijs in Paramaribo.
 Sociaal-maatschappelijk milieu van de leerlingen:
 70% lagere- en 30% middenklasse.

De Empowerment trainingen

Wij werken met groepen van maximaal 40 leerlingen. Bij een absentie van meer dan 4 keer, mag de jongere niet meer meedoen aan de training.

NB. Leerlingen die 2 keer afwezig zijn geweest en geen eindpresentatie hebben gegeven, krijgen een deelnamebewijs i.p.v. een eindcertificaat.

MULO Wim Bos Verschuur	Jongens	Meisjes
40 Leerlingen	12	28

Aantal leerlingen eindcertificaat	37
Aantal leerlingen deelnamebewijs	N.v.t.
Aantal leerlingen uitgevallen	3

LBO E.H. Cabell	Jongens	Meisjes	Non-binair
Leerlingen	12	28	1

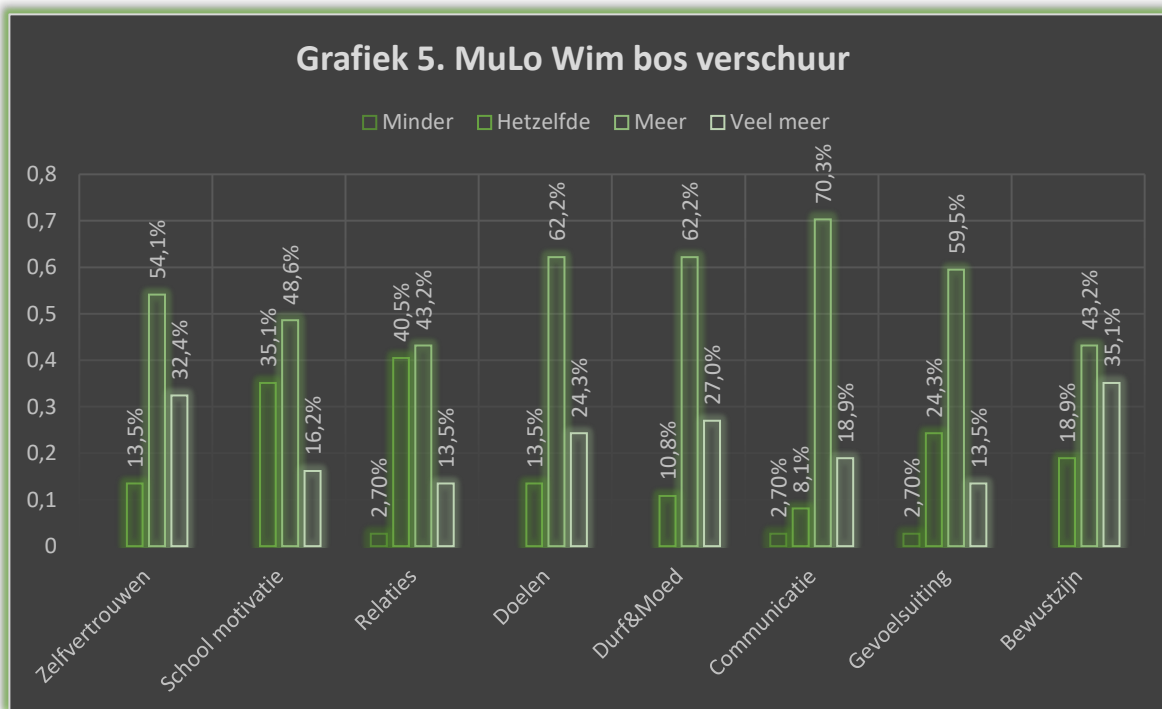
Aantal leerlingen eind certificaat	37
Aantal leerlingen deelnamebewijs	n.v.t.
Aantal leerlingen uitgevallen	*5

*In de groep op de E.H. Cabell school zijn er relatief veel jongeren uitgevallen. Dit komt door hun sociale en economische achtergrond. Veel van de jongeren hebben de keus moeten maken om te gaan werken en geld te verdienen voor hun levensonderhoud.

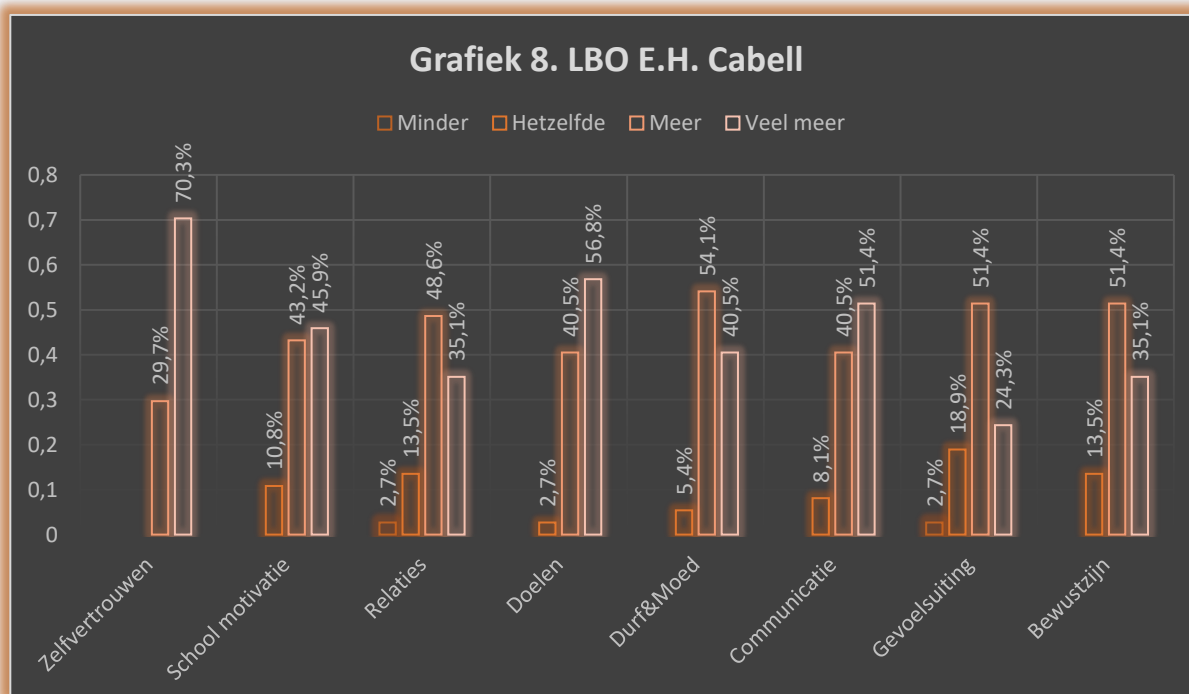
Evaluatie

De verwerking van onze data wordt extern gedaan. YES verzamelt niet alleen data met betrekking tot impact en resultaat, maar ook alle achtergrondfactoren van de leerlingen. Zoals bijvoorbeeld of hun ouders gescheiden zijn en wat voor niveau van opleiding zij hebben, of hoe de economische situatie is. Daarnaast ook hoe vaak leerlingen zijn blijven zitten, en hun leeftijden, sekse en tot welke bevolkingsgroep zij behoren.

De leerlingen vullen na afronding van het traject ook een uitgebreid evaluatieformulier in, waarbij zij onder andere aangeven of er sprake is van ontwikkeling ten aanzien van specifieke onderwerpen. Er wordt gevraagd om de volgende keuze in te vullen: minder, hetzelfde, meer of veel meer. In de diagrammen zijn enkele resultaten in beeld gebracht.

Grafiek weergave evaluatieresultaten deelnemers Wim Bos Verschuur school

Grafiek Weergave evaluatieresultaten deelnemers E.H Cabell school

Als we kijken naar de impact van de trainingen, valt het op dat de leerlingen van de twee verschillende groepen een aanzienlijke ontwikkeling hebben doorgemaakt.

Tijdens de psychologische ontwikkeling van een adolescent is het hebben van een sterk zelfvertrouwen de basis om zich goed te kunnen ontwikkelen op verschillende vlakken. We zien dat ook terug in de groei die zij hebben doorgemaakt op het vlak van de andere onderwerpen in de grafieken weergegeven.

Bij het bestuderen van de impact van de trainingen op de groep leerlingen op MULO Wim Bos Verschuur zien wij onder andere een krachtige groei in de toename van hun communicatieskills. De leerlingen op deze school behoren tot bevolkingsgroepen waar vooral de meisjes minder ruimte krijgen om "plek" in te nemen. Tijdens het traject zijn deze meisjes zichtbaar steeds meer voor zichzelf gaan "staan". De groep van het LBO E.H. Cabell heeft vooral een toename van het zelfvertrouwen doorgemaakt.

In de evaluaties geven de leerlingen ook aan dat ze veel stappen hebben gemaakt in het veranderen van hun gedrag thuis en het verbeteren van hun familierelaties. Bij een aanzienlijk deel van de leerlingen zijn hun ouders niet meer samen. Tijdens de trainingen wordt veel gewerkt met huiswerkopdrachten waarbij de geleerde stof in praktijk moet worden gebracht. Het team van coaches is wekelijks getuige geweest van grote individuele stappen van de leerlingen.

Meting Soft skills

YES heeft in de afgelopen 10 jaar gebruik gemaakt van de 'self-esteem' test van Rosenberg (1965). Dit is een wetenschappelijk meetinstrument dat wereldwijd gebruikt wordt.

In het projectjaar 2020-2021 hebben wij een aangepaste test ontwikkeld, die in vraagstelling en taal beter aansluit op onze doelgroep. In deze test wordt er gebruik gemaakt van dezelfde principes als in de Rosenberg 'self-esteem' test ten aanzien van de schaal en de scoring en het gebruik van zowel positieve als negatieve stellingen. De jongeren hebben voorafgaand aan de training en na de training dezelfde vragenlijst ingevuld. Dit zijn de nulmeting en de nameting.

De jongeren kunnen een score krijgen op de vragenlijst van 0-30, waarbij 30 de hoogst mogelijke score aangeeft. Een score onder de 15 duidt daarbij op een laag of negatief zelfbeeld en een score van 15 of hoger duidt op een positief zelfbeeld. De verschillen tussen de scores van de nul- en nametingen waren in alle twee de groepen significant. De 'self-esteem' score van de jongeren was gemiddeld met 7 punten gestegen. De scoreverbetering duidt op de ontwikkeling van een positiever zelfbeeld en meer zelfvertrouwen, wat ook duidelijk waarneembaar was in de verandering van hun gedrag tijdens het traject. Het volledige onderzoeksrapport van 2021-2022 kan op verzoek toegestuurd worden.

Metaforen

Wij vragen de leerlingen altijd aan het einde van de trajecten metaforisch te verwoorden wat YES voor hen betekent. Hieronder enkele quotes van de leerlingen;

- *"YES gaf mij vleugels, zij hebben mij vrijheid gegeven."*
- *"YES was als mijn licht in het donker."*
- *"YES is een camera voor mij, want nu heb ik beeld op mijn leven."*
- *"Voor YES zag ik mezelf als iemand zonder waarde. Na de training ben ik veel kostbaarder en wel veel waard."*
- *"Door YES loop ik een pad van vrede."*
- *"Door YES ben ik van een uitgedroogde boom veranderd naar een bloeiende boom."*
- *"YES is als water en de jongeren zijn de planten."*
- *"Tijdens de training heb ik mezelf beter leren kennen, waardoor ik nu weet wat ik eigenlijk wil in mijn leven en waarom!"*

De Empowerment training voor ouders

Het doel van deze training is om bij ouders het vermogen en hun commitment te versterken om hun kinderen beter te willen en kunnen begrijpen. De jongeren waarmee YES werkt hebben heel vaak verstoorde relaties met hun ouders. Het zijn dan ook vaak deze relaties die ten grondslag liggen aan hun verminderd zelfvertrouwen, laag zelfbeeld, minder goede schoolprestaties en andere problematiek. De stof die wij met de ouders behandelen bestaat voor een groot deel uit dezelfde stof die wij ook met de jongeren behandelen. Zelfreflectie, inzicht in eigen afweermechanismen en als rode draad de geweldloze communicatie methodiek van Marshall Rosenberg.

Het is al jaren dat YES de ouders van onze leerlingen probeert te motiveren om zelf ook deel te nemen aan een Empowerment training. Onze jongeren willen heel graag dat hun ouders of verzorgers meedoen. Helaas blijft dit een extreem lastige uitdaging. Ouders hebben vaak meerdere jobs en daardoor geen tijd, ze zijn vaak laag opgeleid en ervaren een drempel om een training te volgen. Een andere reden voor het bijzonder lage inschrijvingspercentage is dat ze het nut niet inzien van een dergelijke training.

We hebben met een kleine groep echt gemotiveerde ouders een hele succesvolle training kunnen uitvoeren. Verschillende ouders hebben aangegeven dat zij hun kinderen nu veel beter begrijpen.

“Ik wil u bedanken voor het werk dat u doet: de band tussen kind en ouder(s) versterken. Het werk dat u met uw team doet is priceless.

De relatie met mijn dochter zie ik nu groeien en bloeien. Ik ben heel trots op haar. Ik begrijp haar beter en zij mij.

We hebben dankzij u en uw team een mooiere relatie waar we meer kunnen lachen, delen, rekening houden met elkaar en gewoon van elkaars aanwezigheid kunnen genieten. Ik merk dat we gewoon veel beter met elkaar omgaan.

YES heeft mij de kans te geven meer van het leven te houden met mijn dierbaren. Elke ouder en elk kind zou deze begeleiding ergens in hun leven moeten krijgen. Suriname zou echt heel mooi worden, dit is mijn wens voor YES!

Reactie van een ouder

Het coachingstraject Empowerment “level 2”

Tijdens de Empowerment trainingen wordt het altijd duidelijk dat het voor een groep jongeren belangrijk is om nog extra coaching te krijgen. Dit percentage ligt meestal op 40% tot 50% van de groepen. Voor deze jongeren is er het vervolgtraject Empowerment “Level 2”. In dit traject werken we met kleine groepjes van maximaal 7 jongeren. Hierdoor is er meer ruimte voor individuele coaching. In het projectjaar 2022-2023 hebben in totaal 46 jongeren deelgenomen aan het Empowerment Level 2 traject. Tijdens dit vervolgtraject hebben de jongeren zich verder verdiept in de YES stof op de volgende vlakken:

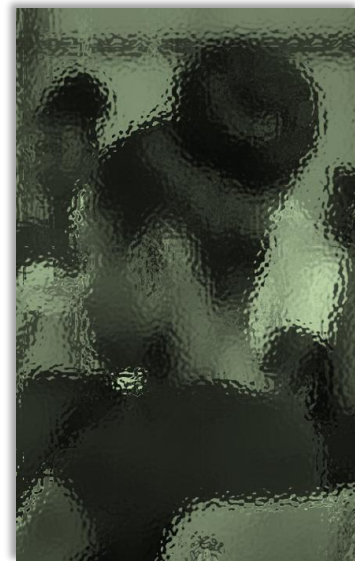
- *Het analyseren en begrijpen van gevoelens van zichzelf en anderen*
- *Bewustzijn van hun lichaam en de connectie met hun emoties*
- *Nieuwe kennis toepassen om relaties te verbeteren*
- *Het vermogen om uit hun cirkel van betrokkenheid te stappen en in hun cirkel van invloed te stappen*
- *Coaching in effectief plannen en studeren*

“Ik heb geleerd hoe ik moet omgaan met dingen die me kwetsen en hoe ik het specifiek moet uiten.”

-quote YES leerling-

Het Empowerment programma (pilot) voor meisjes

De afgelopen twaalf jaar heeft YES zeer regelmatig meisjes in haar reguliere Empowerment projecten gehad die seksueel misbruikt zijn. Seksueel misbruik komt veel voor in Suriname. Er heerst een groot taboe om te spreken over dit onderwerp in de maatschappij en het is moeilijk voor slachtoffers om hulp te krijgen. Er wordt in heel veel gevallen geen aangifte gedaan en slachtoffers worden nog regelmatig geconfronteerd met hun daders.

YES heeft de verantwoordelijkheid opgepakt om een Empowerment programma te ontwikkelen; specifiek voor meisjes (tussen 15 en 22 jaar) die seksueel misbruikt zijn. Wij hebben de eerste pilot van dit multidisciplinaire programma uitgevoerd in 2022. In 2023 hebben wij de 2^e pilot uit kunnen voeren. Beide jaren zijn er therapeuten als vrijwilligers uit Nederland gekomen om ons team te ondersteunen. YES is met dit programma bezig met pionierswerk. In Suriname hebben wij geen jeugdzorg instellingen. In vele lagen van de bevolking is de gang naar de psycholoog een ontoegankelijke weg door financieel onvermogen en onwetendheid.

Het Empowerment programma bestaat uit vier residentiële dagen met de groep (verblijf met overnachting), zes weken EMDR-sessies, twaalf weken individuele coaching en vijf follow-up dagen met de hele groep.

Twaalf meisjes hebben deelgenomen aan het programma. Voor het in kaart brengen van de effectmeting hebben we gebruikt gemaakt van o.a. de Children's Revised Impact of Event Scale (CRIES-13). Dit is een wetenschappelijk meetinstrument dat is ontworpen om kinderen/jongeren te screenen, die risico lopen op posttraumatische stressstoornis (PTSS). Er heeft een voormeting en nameting plaatsgevonden. Uit de toets bleek een significante afname in gemiddelde score op de CRIES-13 tussen de twee meetmomenten aan het begin en einde van het totale programma. Ook heeft de meerderheid van de meisjes een afname gerapporteerd in gevoelens van schaamte, schuld en angst.

De volledige effectmeting rapportage 'Empowerment programma voor meisjes die seksueel misbruikt zijn 2023' kan worden opgevraagd. YES timmert hard aan de weg om dit belangrijke en complexe programma tot een vast project te maken in ons projectjaar.

De Motivatiedagen

De motivatiedagen worden uitgevoerd tijdens schooltijd, waarbij alle eindexamenleerlingen van de school deelnemen. De inhoud van deze dagen is volledig gericht op een effectieve voorbereiding van het examen. Wij werken onder andere met het herkennen van persoonlijke valkuilen, het in kaart brengen van interne en externe hulpbronnen, systematisch leren plannen en het versterken van de groepsverbondenheid. Wij hebben drie motivatiedagen uitgevoerd voor in totaal 80 leerlingen. Er waren in totaal zes motivatie dagen gepland in ons jaarprogramma. Doordat er leerachterstanden waren op een van onze projectscholen heeft deze school ervoor gekozen om onze motivatiedagen af te lassen, omdat er geen beschikbare tijd binnen de roosters gecreëerd kon worden.

De residentiële Empowerment training

Sinds 2015 voert YES eenmaal per jaar in de grote vakantie een residentiële training uit. Dit wil zeggen dat de jongeren niet naar huis gaan en voor de duur van de training verblijven op de locatie. Voor sommige jongeren is het niet mogelijk om de discipline op te brengen om elke week naschool terug te komen voor de trainingen. In een residentiële training bestaat ook een grotere mogelijkheid om met eventuele agressieproblematiek van de jongeren te werken en is er meer ruimte in het curriculum om dieper in te gaan op het uiten en verwerken van emoties. In de training wordt er een "YES community" opgebouwd waarbij er een hoge mate van veiligheid ontstaat om meer met elkaar te durven delen.

De training bestaat uit vier interne dagen en drie follow-up trainingdagen. Tussen deze drie dagen zit telkens een periode van één maand. De follow-up dagen vinden plaats in het volgende projectjaar (schooljaar 2023/2024). 24 jongeren nemen deel aan deze training die ze op 2 december 2023 zullen afronden met de eindtoets en het behalen van hun YES certificaat.

Opleidingstraject trainers/coaches team

Het trainers/coaches team wordt door YES zelf opgeleid. De kwaliteit van de trainingen wordt in hoge mate bepaald door het niveau van het team. Gedurende het projectjaar hebben er parallel aan de projecten train de trainersmeetings plaatsgevonden. Tevens wordt het team tijdens de uitvoer van de projecten on-the-job gecoacht. Er wordt gewerkt vanuit de principes van 'ownership' en 'role modelling'. Het team moet bereid zijn om hun eigen processen van groei en ontwikkeling in het heden en in het verleden te delen met de jongeren. Het team wordt niet alleen getraind in trainers- en coaching technieken en het overbrengen van het curriculum aan de jongeren. Zij ondergaan het curriculum zelf als onderdeel van de opleiding. Het YES team bestaat uit zeven trainers/coaches. Van 2015 t/m 2018 hebben verschillende leden van het YES-team ook trainingen in Nederland gevolgd om zich verder te ontwikkelen in coaching methodieken. Deze mogelijkheid is tot stand gekomen door de ondersteuning van Wings of Support (WOS) met een donatie van de vliegtickets, en door NTI/NLP met de sponsoring van de deelname aan hun trainingen. In het projectjaar 2021-2022 heeft het YES-team ook Level 1 en Level 2 gevolgd in Deep Democracy. Dit is een methode die de onderstroom in groepen zichtbaar en hanteerbaar maakt. Deze onlinetraining hebben wij gesponsord gekregen door het opleidingsinstituut Human Dimensions.

"Ik ga deze training nooit kunnen vergeten, omdat het veel verandering in mijn leven heeft gebracht."

-quote YES leerling-

Bestuur en directeur

Het YES bestuur bestaat uit de volgende leden:

Natascha Brahim-Waaldijk, waarnemend voorzitter en secretaris

Karin Spong, penningmeester

Nadine Blik, commissaris

Directeur: Apana van Leeuwaarde

Werknemers

YES heeft alleen haar directeur in loondienst op basis van een arbeidscontract.

Het trainers/coaches team en de financieel medewerker werken op basis van zelfstandige dienstverleningscontracten per projectopdracht.

Voor de uitvoer van sommige projecten maakt YES ook gebruik van enkele vrijwilligers.

